

ÍTRÓTTUR FÓTBÓLTUR

1976 kom hæddarpunktið hjá DDR, tá teir vunnu gull-heiðursmerki á summarleikunum í Montreal í Kanada.

Í finaluni vann DDR 3-1 á Póllandi. Í 1980 vann tað eysturtýska fótbóltslandsliðið sítt seinasta heiðursmerki, tá teir vunnu silvur í OL-endaspælinum í Moskva. Tann 12. september í 1990 spældi DDR sín seinasta landsdyst á útivølli ímóti Belgia í Bruxelles. DDR vann dystin 2-0. Sama kvøldið var eitt annað týskttalandi landslið, Eysturríki útfyri síni størstu eyðmýking nakrantíð. Hetta hendi í einum miðalstórum svenskum býi, sum eitur Landskrona. Týskarar og eysturríkarar eru arvafiggindar, og dāmar týskarum væl at flenna eftir eysturríkska 0-1 tapinum ímóti Føroyum í Landskrona.

Undrið í Bern

Vesturtýskland spældi seg til HM-endaspælið í Sveis í 1954. Tað byrjaði stak illa í tí innleiðandi bólkaspælinum. Teir ótrúligu og bólttryggu magayarnir úr Ungarn vunnu ein knúsandi og eyðmýkjandi 8-3 sigur á týskarunum. Ta einu lōtuna var stōðan enn- tá 8-1 til Ungarn.

Eingin uttan bara tann legendariski venjarin, Sepp Herberger trúði uppá tað týska liðið, aftaná sviðandi 3-8 tapið ímóti heimsins tá besta fótbóltsliðið. Men týska liðið kom fyri seg.

Liðið byrjaði eina siðvenju, sum hevur verið týpisk týsk siðani tá. Dyst fyri dyst betraðu teir seg. Fyrst við einum 2-0 sigri á Jugoslavia í fjórðingsfinaluni, og so við einum knúsandi 6-1 sigri á Eysturríki í hálvfinaluni. Framvegis var fótbóltsheimurin vísur í, at

Ungarn fór at vinna HM við einum sannførandi finalusigri á Vesturtýsklandi. Men so hendi lōtan, sum fær allar gamlar týskarar at gráta av gleði. Tá hendi tað, sum í týskari søgu verður nevnt »Das Wunder von Bern« – Undrið í Bern.

Við dystarbyrjan hendi tað, sum nærum øll høvdu væntað. Puskás og Czibor lōgdu Ungarn á odda 2-0, longu tá átta minuttir vōru farnir av dystinum. Men longu 10 minuttir seinni høvdu Max Morlock, og Helmuth Rahn javnað til 2-2. Seks minuttir áðrenn dystarlōk hendi so lōtan, sum er vísit umaftur og umaftur í týskum sjónvarpi hesi farnu 59 árin. Helmuth Rahn meddar til bóltin stutt uttanfyri brotsteigin, og bólturin smeyg sær innum stongina og í netið til 3-2 til Vesturtýskland.

Tað ómøguliga varð hent, Vesturtýskland hevði vunnið á heimsins suverent besta liðið í finaluni. Við toki ferðaðust týsku spælararnir kring alt landið, har teir vōru stórliga heiðraðir. Sjálvsvirði var av givnum orsøkum ikki stórt í Týsklandi aftaná kríggið, men HM-sigurin í 1954 lyfti alla ta týsku tjóð-

ina. Týskir søgufrøðingar, samfelagsfrøðingar og búskaparfrøðingar eru samdir um, at eingin hending lyfti ta týsku tjóðina so nógv, sum »Das Wunder von Bern« í 1954. Í 2004 varð ein spælfilmur gjørdur um hendingina. Filmurin fekk sjálvandi navnið »Das Wunder von Bern«, og sjáldan hava so nógvir týskarar sitið við tārur og hugt eftir einum filmi í einari kykmyndahøll. Kring Týskland eru standmyndir av Sepp Herberger og týsku HM-vinnarunum frá 1954. Og so kann onkur neiligur føroyingur siga: »Jamen hatta er bara fótbóltur?«. Nei hini gomlu, uttan fótbóltin hevði heldur ikki mektiga Týskland verið tað landið, sum tað er í dag. Greinskrivarin hevur sæð filmin, og kann viðmæla hann av hjarta.

Yvirleggjarin á Wembley

Tað gekk ikki eins væl hjá Týsklandi til HM-endaspølini í Svøríki í 1958, og til HM-endaspælið í Kili í 1962. Í 1958 tapti Týskland 3-6 ímóti Fraklandi í bronsudystinum, og í 1962 ruku teir út í fjórðingsfinaluni við einum 0-1 tapi ímóti Jugoslavia.

Ivasama málið í HM-finaluni á Wembley í 1966, sum nógv hevur verið tjakast um

Andreas Brehme tryggjar Týsklandi heimsmeistaraskapið við einum brotssparki í finaluni ímóti Argentina í 1990

Týska fótbóltslandsliðið kom tó sterkt aftur í HM-endaspælinum í Onglandi í 1966.

Í finaluni møttu teir vertstjóðini Onglandi. Aftaná vanligu leiktíð stóð á jøvnum 2-2. Í longdu leiktíðini hendi tann hendingin, sum hevur pínit týskan fótbólt nógv hesi farnu 47 árin. Geoff Hurst skeyt eitt skot, sum fór uppundir týska yvirleggjaran, og inn/út?

Ja heimurin kjakast enn, um bólturin var inni, men ikki ein fótbólts hugaður týskari gongur við til, at bólturin varð inni. Ongland vann finaluna 4-2, og sítt einasta meistaraskap higartil.

Í 2010 fekk Týskland eina lōgna »hevnd«, tá teir vunnu 4-1 á Onglandi í áttandapartsfinaluni í HM-endaspælinum í Suðurafríka. Tá skeyt Frank Lampard eitt dundurskot ímóti tí týska málinum, har bólturin varð meira

innanfyri strikuna, enn skotið hjá Geoff Hurst varð í HM-finaluni á Wembley í 1966, men hesaferð endaði Ongland skeivu megin dómaraavgerðina. Annars hevur Týskland javnt og samt sligið Ongland úr HM- og EM-kappingum síðani 1970. Ongland hevur vunnið onkran venjingardyst, bólkaspælsdyst og undan-kappingardyst ímóti Vesturtýsklandi og Týsklandi síðani 1966, men ongantíð hava onglendingar síðani tá vunnið ein avgerandi dyst í einum HM ella EM-endaspæli ímóti tí týska fótbóltslandsliðinum.

Nógv heiðursmerki frá 1970 til 1990

Síðani 1970 hava tey vesturtýsku og týsku fótbóltslandsliðini bara havt nakrar heilt fáar niðurtúrar, har talan ikki hevur verið um eina